

08.05.2019

POL-2019-21205

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta

**Poliisihallituksen asiantuntijalausunto: E 131/2018 vp Valtioneuvoston selvitys: OSA;
Neuvottelumandaattiehdotukset Budapestin sopimuksen toista lisäpöytäkirjaa ja Euroopan
unionin ja Yhdysvaltojen välistä rajat ylittävää pääsyä sähköiseen todistusaineistoon koskevaa
sopimusta varten**

Valtioneuvoston kanta neuvottelumandaattiehdotus Budapestin sopimuksen toista lisäpöytäkirjaa ja Euroopan unionin ja Yhdysvaltojen välistä rajat ylittävää pääsyä sähköiseen todistusaineistoon koskien on kannatettava.

Sähköisen todistusaineiston sijainti ulkomailla hidastaa ja hankaloittaa poliisin suorittamaa rikostutkintaa ja rikosvastuun toteutumista. Euroopan unionin valmisteilla olevan sähköistä todistusaineistoa koskeva asetusta sekä niin ikään valmisteilla olevan Budapestin sopimuksen toinen lisäpöytäkirja voivat tehostaa ja nopeuttaa lainvalvonta- ja oikeusviranomaisten prosesseja sähköisen todistusaineiston hankkimiseksi ja hyödyntämiseksi rikosprosessissa

On tärkeää, että tulevaisuudessa mandaattineuvotteluissa otetaan riittävässä määrin huomioon Suomen aiemmin sähköisen todistusaineiston asetusneuvotteluissa esittämät kannat.

Budapestin sopimuksen toisen lisäpöytäkirjan sekä Euroopan Unionin ja Yhdysvaltojen kanssa käytävien neuvotteluiden osalta on tarpeen varmistaa, että neuvotteluissa ei päädytä sellaisiin ratkaisuihin, jotka loisivat tarpeen muuttaa kansallisia tai kansainvälisiä lakeja sekä sopimuksia siten, että poliisin toimivalta kaventuisi nykyisestä ja näin vaikeuttaisi entisestään rikostorjuntaa.

EU:n ja Yhdysvaltojen välisen sopimuksen kannalta on tärkeää varmistaa se, Yhdysvalloissa sijaitseville sähköisten palveluiden tarjoajille osoitettavat tietopyynnöt eivät mahdollisten uusien menettelytapojen myötä vaikeudu ja hidastu. Etenkin henkeä ja terveyttä uhkaavissa tilanteissa poliisin tekemien tietopyyntöjen osalta on tärkeää saada tietopyynnön vastaus nopeasti. Nykyinen palveluntarjoajien vapaaehtoisuuteen perustuva tiedonluovutus ei kokonaisuudessaan ole toimivaksi koettu järjestelmä ja neuvotteluiden myötä tulee pyrkiä tietopyyntöjen ja -luovutusten osalta määrämuotoiseen prosessiin. Edellä lausutusta huolimatta palveluntarjoajien vapaaehtoisesta tiedonluovutuksesta ei tule luopua kokonaisuudessaan vaan säilyttää vapaaehtoinen tiedonluovutus määrämuotoisen prosessin lisänä.

Sopimusneuvotteluiden ollessa kesken on vaikeaa arvioida muutosten todellisia resurssivaikutuksia poliisiin. Poliisin osalta resurssitarpeen voidaan arvioida vähenevän, mikäli Suomeen osoitettavien tietopyyntöjen käsittely siirtyy osin pois poliisilta. Poliisin resurssitarve voi pysyä samalla tasolla tai jopa kasvaa mikäli tietopyyntöprosesseista ei saada luotua joustavia ja Suomessa sijaitseville palveluntarjoajille osoitettavissa tietopyynnöissä poliisi joutuu jatkossakin arvioimaan tietopyyntöjä ja lähettämään ne edelleen palveluntarjoajille toimeenpantaviksi.

Poliisitarkastaja

Kimmo Ulkuniemi

Automaattisesti päivittyvä allekirjoitusfraasi. Älä poista tätä kenttää, jos allekirjoitat asiakirjan sähköisesti.